DOI https://doi.org/10.30525/978-9934-26-404-7-37

TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF YOUTH SOCIOLECT

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МОЛОДІЖНОГО СОЦІОЛЕКТУ

Rudenko M. Yu.
Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of German and Slavonic Philology SHEI "Donbas State Pedagogical University" Sloviansk, Donetsk region, Ukraine

Руденко М. Ю.
кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської та слов'янської філології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» м. Слов'янськ, Донецька область, Україна

На сучасному етапі молодіжна мова є в полі зору наукових інтересів багатьох лінгвістів, бо вона – локомотив розвитку соціальних діалектів та мови в цілому. Молодіжна мова постійно розвивається, у зв'язку із чим потребує постійної оцінки й вивчення.

Ми є свідками прояву сучасних тенденцій у розвитку групового молодіжного сленгу. З одного боку, у різних країнах студенти, підлітки, спільноти музикантів, LGBT, скейтбордистів, наркоманів, злочинців мають свій унікальний жаргон, який насамперед використовується в групових чатах, соціальних мережах [6, p. 72], щоб відгородитись від сторонніх. У той же час, часто спостерігається поширення сленгових слів за межі групи [3, h. 193]. Це притаманно насамперед угрупованням футбольних уболівальників, байкерів, музичних фанатів тощо. Отже, молодіжні групи вже не так чітко вирізняються зі своїм сленгом.

Молодіжний сленг виконує багато функцій. Особливо поширені: репрезентативна/ідентифікуюча/сигнальна, експресивна, корпоративна, комунікативна, ігрова, конспіративна. Популярною серед молоді різних країн є емоційно-експресивна функція. Для створення експресії молодь у спілкуванні використовує багато засобів, наприклад, вокативи, інтенсифікатори. В іспанській мові: *super-, mazo, to(do),* у т. ч. високоекспресивні: *puto* (бля) [7, p. 7]. Одним із основних експресивних відтінків, який несе із собою молодіжна сленгова лексика, є гумористичний.

Певна частина молоді (представники субкультур, солдати, студенти, школярі, діти, наркомани, LGBT), як і раніше, віддана конспіративній функції соціолекту, що свідчить про живучість арготизмів у молодіжній мові.

На сучасному етапі молодіжна мова відрізняється вираженою тематичною спрямованістю, охопленням широкого кола явищ і понять. В її основі лежить антропоцентризм. Виділяються лексико-тематичні

групи, що фіксують негативні явища, проведення часу, взаємини. Очевидно виділяється тема «секс».

Тематика молодіжної сленгової лексики в різних мовах часто збігається і відображує типові інтереси молоді в навчальній діяльності та проведенні часу.

Проте не можна не помітити, що молодіжний соціолект виявляє подекуди й регіональні (територіальні) відмінності. Якщо порівняти сленг підлітків з різних іспаномовних угруповань (Мадрид, Буенос-Айрес і Сантьяго-де-Чилі), то бачимо, що вони використовують деякі загальні сленгові слова, але перевагу віддають регіональному сленгу [4, p. 6–7, 11–12].

Молодіжний соціолект виявляє стрімку мінливість, плинність лексичної системи. Особливо нестійка в часі молодіжна оцінна лексика. На зміну словам типу *железно, потрясный, дико* (лексика російської молоді 1950–1960-х рр.) прийшли *стрёмно, зашквар, фирмовый.*

У той же час, молодіжному соціолекту притаманна і спадкоємність. Л. Беллоне [1, p. 330–331, 334] фіксує наявність лексики молодіжного сленгу 1960-х рр. у молодіжній італійській мові кінця XX–XXI ст.

Молодіжний соціолект тісно взаємодіє з іншими підсистемами мови, відзначається розмитістю кордонів. Молодіжна субстандартна лексика проникає в мови: літературну, розмовну, місцеву, національних (етнічних) меншин. Літературне, розмовне мовлення, місцеві мови, у свою чергу, є багатим джерелом поповнення лексики молодіжного соціолекту.

У багатьох мовах рішуче заявляє про себе жіночий молодіжний сленг. Е. Бойлу та Д. Кардаш [2, p. 77–87] відзначають прагнення багатьох студенток до освоєння молодіжного сленгу турецькою мовою. Своєрідність жіночого сленгу проявляється в Інтернеті. Наприклад, на молодіжному розважальному гумористичному сайті 1cak.com жіночий сленг, на відміну від чоловічого, відзначається ввічливістю, відсутністю грубості та образ [5, p. 125].

Завдяки Інтернету, мобільному зв'язку примітною особливістю молодіжної мови стала її письмова форма, яка в умовах сьогоднішнього дня суттєво не відрізняється від усної. Особливо широко молодіжний письмовий сленг поширений у соціальних мережах, платформах, сервісах. Письмовий молодіжний сленг часто використовується як гра, творчість. При спілкуванні в Інтернеті, мобільним зв’язком активно застосовується перемикання, змішування коду, інтерференція, скорочення та абревіації, ігнорується правильне написання слів. При цьому, у багатьох молодіжних мовах домінує англійська мова [3, h. 193].

Сучасний молодіжний сленг вирізняється яскраво вираженим оцінним характером. Така лексика має позитивну, негативну, нейтральну, амбівалентну оцінку («Жерсть!», «Піпець!», «Треш!», «бугай»). Переважає знижена, груба емоційно-оцінна лексика

(несхвалення, зневага, презирство, приниження). Хоча останнім часом більше з'являється лексичних одиниць, що виражають схвалення і позитивну семантику: *кавайний, няшний, бестовий, зая.*

Тенденцією сучасного молодіжного соціолекту є синоніміка. Наприклад, в українському студентському сленгу: *герла – матільда – клава – телиця – тьотка* – «дівчина». Окрім синонімії, молодіжній мові характерні антонімічні стосунки. Широко використовуються омоніми, топоніми.

Джерела та засоби формування словника молодіжного сленгу різноманітні, стрімко рухливі. У більшості мов найбільш поширені: 1) метафоризація, 2) афіксація, 3) метафоризація + суфіксація, 4) усічення + суфіксація, 5) усічення, 6) іншомовні запозичення, 7) ідіоматизація, 8) запозичення внутрішньомовні, 9) еративи, 10) нетспік. Значну роль грають Інтернет (переважає), телебачення, радіо, кінофільми, художня література, пісні, реклама.

Найбільш продуктивними способами словотвору та поповнення студентського сленгу в Донбаському регіоні є такі: лексика кримінального та злодійського жаргону (пояснюється тривалими бойовими процесами в регіоні та нездоровою криміногенною обстановкою), іншомовні запозичення, афіксація, метафоризація, абревіація.

Виходячи з вищенаведеного, відмічаємо, що в XXI ст. молодіжний соціолект суттєво змінився порівняно з мовою попередніх десятиліть: звужується частка групового сленгу, шириться загальномолодіжний. Молодіжна мова знаходиться під впливом комп'ютерного сленгу, інтернет-сленгу, мобільного зв'язку, музикантів, наркоманів, представників LGBT. Усе більшої популярності набирає молодіжний письмовий сленг. Широко використовуються нетрадиційні засоби словотвору. Вирізняються характерні особливості сучасного молодіжного соціолекту: функціональність, тематична спрямованість лексики, рухливість, взаємодія з іншими підсистемами мови, гендерний характер, запозичення англіцизмів, оцінність тощо. Дослідження та висвітлення стану сучасного молодіжного соціолекту відкриває широкі можливості для творчості та наукового пошуку.

Література:

1. Bellone L. Per un nuovo itinerario gergale nella letteratura del secondo ‘900: “Lo sbarbato di” Umberto Simonetta. *Carte Romanze.* 2019. 7(1). P. 321–339. DOI: 10.13130/2282-7447/11992.

2. Boylu E., Kardaş D. The views of teachers and students on slang in teaching Turkish as a foreign language. *Journal of Language and Linguistic Studies.* 2020. 16(1). P. 73–88. DOI: 10.17263/jlls.712655.

3. Budiasa I. G., Savitri P. W., Shanti Sari Dewi A. A. Sg. Penggunaan Bahasa Slang di Media Sosial. *Humanis: Journal of Arts and Humanities.* 2021. Vol. 25.2. H. 192–200. DOI: https://doi.org/10.24843/JH. 2021.v25.i02.p08.

4. Drange E-M. D. No me banco la gente así. Un estudio comparativo del uso de palabras coloquiales y malsonantes en conversaciones informales en tres comunidades de habla hispanohablantes. *Bergen Language and Linguistics Studies.* 2019. 10(1). P. 1–13. DOI: 10.15845/bells.v10il.1502.

5. Harared N. Slang Created and Used in 1cak.com Site: A Sociolinguistics Study. *Humaniora.* 2018. Vol. 9, No. 2. P. 119–127. DOI: 10.21512/humaniora.v9i2.4262.

6. Pratama F. G., Wiyaka, Prastikawati E. F. Word formation analysis found in English slangs used by Justin Bieber on Instagram. *ELTALL (English language teaching, applied linguistics and Literature).* 2021. Vol. 2, No. 2. P. 71–80.

7. Roels L., Latte F. D., Enghels R. Monitoring 21st-Century Real-Time Language Change in Spanish Youth Speech. *Languages.* 2021. 6.162. P. 1–25. DOI: https://doi.org/10.3390/languages6040162.

DOI https://doi.org/10.30525/978-9934-26-404-7-38

INTERACTION OF GRAMMAR AND DISCOURSE IN THE ORIGINAL TEXTS OF OLD ENGLISH

ВЗАЄМОДІЯ ГРАМАТИКИ І ДИСКУРСУ У ПЕРШОДЖЕРЕЛАХ ДАВНЬОАНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Tuhai O. M.
Doctor of Philosophy in Philology, Associate Professor at the Department of Germanic Philology Borys Grinchenko Metropolitan Kyiv University Kyiv, Ukraine

Тугай О. М.
доктор філософії з філології, доцент кафедри германської філології Київський столичний університет імені Бориса Грінченка м. Київ, Україна

Дослідження сфокусовано на теоретичних лінгвістичних постулатах взаємозв'язку емерджентної граматики (англ. *Emergent grammar*) та дискурсу. Особливу увагу надано аналізу кореляції граматики та дискурсу в гомілетичних текстах давньоанглійської мови.

У лінгвістиці та психології загальноприйнятим є той факт, що всі мови мають *«граматику»* в тому сенсі, що вони складаються зі